

נספח

טבלה מסכמת: הפערים בין תפיסת הביטחון הלאומי של ישראל לבין המציאות המתהווה

משמעויות	המופע בלבנון	איראן ומערך ההתנגדות	תפיסת הביטחון הלאומי של ישראל	החזון והאסטרטגיה
	פעולת החזבאללה פגעה ביכולת של ישראל לעצב את גבולות הקבע שלה באופן חד-צדדי. לא יהיו סופיות סכסוך או סופיות תביעות. ע"ע סינדרום חוות שבעא או התביעה לריבונות על שבעת הכפרים באצבע הגליל.	קריסתה של ישראל בדומה לברה"מ או דרום אפריקה. זאת באמצעות (1) הכשלת כל מהלך מדיני לביסוס קיומה של ישראל ובכלל זה מהלכים לסיום ה'כיבוש'; (2) שחיקת האופציה הצבאית של ישראל; (3) דה-לגיטימציה בסיסית לישראל; (4) קידום החזון של מדינה ערבית / פלסטינית / אסלאמית אחת.	ביסוס קיומה של ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית באמצעות סיום השליטה בפלסטינים ועל יסוד העיקרון של 'שתי מדינות לשני עמים'. מציאות זו תתגבש באמצעות מהלכים הסכמיים או חד-צדדיים.	החזון והאסטרטגיה
נוצרת א-סימטריה בין ההיגיון הצבאי של ישראל לבין ההיגיון המדיני-פוליטי של מערך ההתנגדות.	ההיגיון של החזבאללה הוא מדיני בעיקרו. אין לחזבאללה רצון או יכולת לנצח את ישראל בעימות צבאי כולל והוא שואף להימנע מעימות כזה. ההיגיון הצבאי של החזבאללה מוגבל והוא מניעת כל הישג צבאי ישראלי.	מערך ההתנגדות מייצג ההיגיון מדיני-פוליטי על יסוד חזון הקריסה של ישראל. ההיגיון הצבאי של מערך ההתנגדות משני מתוך הכרה ביתרונה הצבאי של ישראל. מטרת היכולות הצבאיות היא להכשיל חלופות מדיניות ולהימנע מתבוסה צבאית.	על ההיגיון המוביל בישראל מבוסס על עליונותה הצבאית של ישראל בכל הזירות שבהן היא פועלת, לצד הסתמכות על הברית עם ארה"ב. עליונות זו אמורה ליצור הרתעה או הכרעה במקרה שפורץ עימות מזוין. ההיגיון המדיני ממלא תפקיד משני בלבד.	ההיגיון המוביל
מרכז הכובד של סוגיה זו נע מידיה של ממשלת ישראל לזירה הבין-לאומית.	ערבים אזרחי ישראל הביעו תמיכה בנשראל. נסראללה התנצל בפניהם על הקורבנות שנפלו בקרבם.	להפוך את סוגית מעמדם של הערבים אזרחי ישראל לסוגיה בין-לאומית שתלויה ועומדת בין העולם הערבי לבין ישראל.	מעמדם הוא סוגית פנים שנמצאת בריבונותה המלאה של ישראל.	הערבים אזרחי ישראל
היעד של סיום השליטה בפלסטינים הולך ומתרחק מישראל. לכן, ישראל 'תשלם' יותר ויתקבלו פחות. פוחתת ההסתברות שסיום השליטה בפלסטינים יתרחש באמצעות הסכם עם הפלסטינים.	המלחמה בלבנון הביאה להורדתה בפועל של תוכנית ההתכנסות מעל סדר היום של הממשלה. על כן יש למלחמה השפעה אסטרטגית על דחיית פתרון הסכסוך על יסוד העיקרון של שתי מדינות לשני עמים.	מערך ההתנגדות רואה בהמשך ה'כיבוש' דרך להאיץ את קריסתה של ישראל. לכן, אין לו ענין שישראל תסיים את הכיבוש. הפיקת הסכסוך בין ישראל לפלסטינים מעימות בין 'כובש' ל'נכבש' ליסכסוך גבולותי תפגע בחופש הפעולה ובלגיטימציה של מערך ההתנגדות. לכן, נסיגות חד-צדדיות של ישראל מן השטחים הפלסטינים פוגעות במאבק. יש למנוע אותן ואף להביא לביטולן, גם אם המשמעות היא חידוש ה'כיבוש'.	הפלסטינים נלחמים ב'כיבוש' הישראלי. לכן סיום השליטה בשטח ובאוכלוסיה הפלסטינית וכינונה של מדינה פלסטינית הם 'קלפים' של ישראל למשא ומתן. מנגד, חידוש השליטה בעזה הוא איום של ישראל על הפלסטינים ומנוף לכפות עליהם להילחם בירי הקסאמים.	היחס הפלסטיני ל'כיבוש'
מספר הולך וגובר של שחקנים באזור מעבירים את נאמנותם במידה חלקית או מלאה לאיראן. תהליך זה עלול להיות מואץ אם ארה"ב תצמצם נוכחותה באזור או תצטייר כ'נימר של נייר'. במקביל, מתקפות על הלובי הפרו-ישראלי ועל הקהילה היהודית בארה"ב עלולות להקשות על ארה"ב לנקוט במהלכים שעלולים להצטייר ככאלה שמשרתים את ישראל.	חזבאללה נתמך על ידי איראן מדינית, צבאית וכלכלית. במהלך המלחמה איראן הודיעה על תמיכה גורפת בסוריה משהסתמן כי המלחמה עלולה להתרחב. במהלך המלחמה בלבנון בלטה חולשתה של ארה"ב בזירה הלבנונית. החלטה 1701 והכוח הבינ"ל שנשלח ללבנון לאחר המלחמה עוצבו ע"י שחקנים אחרים בזירה הבינ"ל, בראשם האו"ם, רוסיה וצרפת. התלות של ישראל במערכת הבין-לאומית גברה.	איראן בונה הגמוניה ומצליחה לפגוע בעוצמתה של ארה"ב, ואולי אף לצמצם את נוכחותה של ארה"ב באזור.	ישראל היא המדינה החזקה באזור. ארה"ב היא מעצמת העל היחידה, בעלת בריתה של ישראל ונקודת המשען למספר משטרים ערבים מתונים באזור כגון סעודיה, ירדן או מצרים. השילוב בין העוצמה הישראלית לבין הברית עם ארה"ב מבטיח את בטחונה של ישראל.	מוקד הכוח האזורי
הקשר בין אירועי טרור אלה לרמת הביטחון הלאומי של ישראל הופך את הטרור לבעיה קיומית מאחר ויש בידו לעכב את יכולתה של ישראל להבטיח את קיומה במרחב.	המלחמה בלבנון וירי הקטיושות המתמשך על הצפון הביאו דה פקטו להורדת האופציה החד צדדית של ישראל בדמותה של תוכנית ההתכנסות מסדר היום של הממשלה.	הטרור הוא כלי יעיל להכשיל כל מהלך מדיני של ישראל ולמנוע ממנה כל הישג צבאי או מדיני בר-קיימא לקראת הבטחת קיומה כמדינה יהודית ודמוקרטית.	האפקט של הטרור נמדד עפ"י מספר הנפגעים או הנזק הכלכלי והפסיכולוגי. לכן, הטרור הוא מטרד אך אינו איום קיומי.	משמעות הטרור
נחיתות אסטרטגית ישראלית ברמת הביטחון הלאומי למרות העליונות הצבאית של ישראל בכל אחת מן הזירות בנפרד. מושגי יסוד של תורת הביטחון כמו ניצחון, הפסד, הרתעה והרתעה נשחקו.	ישראל הציבה מול החזבאללה בלבנון מענה צבאי חזק בדמותו של צה"ל. על פניו נראה כי יחסי הכוחות הצבאיים עומדים באופן מובהק לטובת ישראל. ואולם בפועל ייצג חזבאללה את מערך ההתנגדות, כאשר לרשותו עומדים משאבים רבים בעיקר מאיראן. בנוסף, חזבאללה ייצג גם היגיון מורכב יותר, קרי היגיון מדיני-פוליטי, ולא היגיון צבאי מוגבל בלבד.	מערך ההתנגדות ואיראן יוצרים תופעה מערכתית רב-זרועית. מערכת זו מצליחה למנוע מישראל כל התקדמות משמעותית וברת-קיימא לקראת ביסוס קיומה במקביל לדה-לגיטימציה בסיסית לישראל וקידום החזון של מדינה ערבית / אסלאמית / פלסטינית אחת במקומה של ישראל. ההגמוניה האיראנית הולכת ומתהווה תוך הכלת כוחה של ישראל ודחיקתה של ארה"ב מהזירה.	עליונות ישראלית צבאית בכל זירה. התקדמות לקראת ביסוס עתידה של ישראל על יסוד העיקרון של שתי מדינות לשני עמים מתוך עוצמה ישראלית.	יחסי הכוחות